

МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ІНЖЕНЕРНО-ЕНЕРГЕТИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра тракторів та сільськогосподарських машин, експлуатації і технічного сервісу

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Основи керування автомобілем і безпека дорожнього руху»

Галузь знань	<u>20 Аграрні науки та продовольство</u>
Спеціальність	<u>208 Агроінженерія</u>
Освітньо-професійна програма	<u>«Агроінженерія»</u>
Ступінь вищої освіти	<u>Молодший бакалавр</u>
Семестр	<u>4-й</u>
Форма здобуття освіти	<u>очна (денна)</u>
Викладачі	Василь ГРУБАНЬ, доцент кафедри Тр та СГМ, Е і ТС, hrubanova@tnau.edu.ua

Схвалено на засіданні вченої ради інженерно-енергетичного факультету.

Протокол № 10 від « 20» червня 2022 року.

Голова вченої ради

Каріне. ГОРБУНОВА

Схвалено науково-методичною комісією інженерно-енергетичного факультету.

Протокол №10 від «07» червня 2022 року.

Голова науково-методичної комісії

Ілона БАЦУРОВСЬКА

Розглянуто на засіданні кафедри тракторів та СГМ, Е і ТС.

Протокол №09 від «11» травня 2022 року.

Завідувач кафедри

Валерій ГАВРИШ

1.Призначення навчальної дисципліни	<p>"Основи керування автомобілем і безпека дорожнього руху" є набуття студентами твердих знань щодо безпечної керування транспортними засобами, зв'язок з елементами активної, пасивної, протиаварійної, після аварійної та екологічної безпеки, знання та дотримання правил контролю безпеки дорожнього руху при виїзді транспортного засобу на лінію, при його експлуатації та запобіганні ДТП, знання автотранспортного права і основ надання належної долікарняної медичної допомоги, відпрацювання в навчанні правильної поведінки водія в небезпечних і критичних ситуаціях з вирішенням задач при використанні сучасних методів навчання, адже майстерність водія полягає в тому, щоб не тільки гідно виходити із критичних ситуацій, а в тому, щоб не допускати їх виникнення.</p>
2.Мета навчальної дисципліни	<p><i>Мета</i> полягає в формуванні знань, вміння діяти та формування творчих здібностей, пов'язаних, із забезпеченням засвоєння студентами циклу дисциплін практичної та професійної підготовки, та із загальною необхідністю й потребою спеціалістів у знанні о керуванні автомобілем, умов психофізичної праці водія, типових операціях при експлуатації автомобіля в галузях народного господарства, вирішення інженерних задач в майбутній професійній діяльності.</p> <p><i>Завдання</i> - формування знань молодших бакалаврів відповідно до вимог освітньо-професійної програми, освітньо-кваліфікаційної характеристики та вимог сучасного виробництва до його професійних умінь та здатностей з технічних дисциплін.</p>
	<p><i>Предметом дисципліни є структура взаємозв'язків між живими організмами, машинами та навколоишнім середовищем.</i></p> <p><i>Об'єктом дослідження дисципліни</i> поняття про роль та місце автомобілів, автотракторного типу, формування рішень та функціональних ознак їх механізмів, систем та агрегатів.</p>

3. Компетентності	<p><i>Інтегральна компетентність:</i> Здатність розв'язувати типові спеціалізовані завдання та практичні проблеми під час професійної діяльності у галузі, або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів відповідної науки і характеризується певною невизначеністю умов агропромислового виробництва.</p> <p><i>Загальні компетентності:</i> ЗК7. Здатність учитися, бути наполегливим в досягненні мети.</p> <p><i>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:</i></p> <p>ФК 5. Здатність застосовувати технічні, автоматизовані цифрові технології для вирішення технічних завдань у (агропромисловому)виробництві.</p> <p>ФК 6. Здатність організовувати використання техніки відповідно до вимог екології, безпеки життедіяльності та охорони праці, принципів оптимального природокористування й охорони довкілля.</p>
4. Заплановані результати навчальної дисципліни	<p>ПРН4. Розуміти і реалізувати свої права та обов'язки , верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ПРН 11. Розуміти заходи з охорони праці і безпеки життедіяльності відповідно до правових вимог законодавства.</p>

знати:	<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:</p> <ul style="list-style-type: none"> - основні відомості про органи керування автомобіля, їх розміщення та застосування; - прийоми керування автомобілем; - загальні відомості про рух автомобілів та керування автомобілем у транспортному потоці; - загальні відомості про керування автомобіля з іншими учасниками дорожнього руху; - вплив дорожніх умов на безпеку дорожнього руху; - загальні відомості про психіку та фізіологію діяльності водія; - принципи організації медичної допомоги потерпілим; - загальні поняття про перше долікарську допомогу особам, які потерпіли при нещасних випадках - послідовність дій при наданні допомоги потерпілим: визначення і термінове припинення дії травмуючого фактора; - загальні відомості про основні нормативні акти, що діють на автомобільному транспорті, кодекс законів про працю.
---------------	---

Вміти:	<ul style="list-style-type: none"> - визначити оцінку дорожніх обставин перед початком руху; - визначити готовність органів керування автомобілем до пуску двигуна; - виконувати прийоми керування автомобілем: рух з місця, рух на різних передачах, перемикання передач; - вибирати вірний інтервал та дистанцію; - оцінювати і спрогнозувати фактори дорожніх умов на безпеку дорожнього руху; - вірно орієнтуватися у складній дорожньо-транспортній ситуації; - надати першу допомогу потерпілим які постраждали при нещасних випадках або при дорожньо-транспортних пригодах.
5. Опис навчальної дисципліни	<p>Всього годин/кредитів за навчальним планом, з них:</p> <ul style="list-style-type: none"> - лекції - практичні заняття - самостійна робота

Календарний план*

№ з/п		Найменування тем	Розподіл навчального часу, годин		
			лк	пз	сам роб ота

Змістовий модуль № 1. Основи керування автомобілем і безпека дорожнього руху

1.		Основні поняття керування автомобілем, основи стратегії і тактики керування.	2	2	6
2.		Тягові і гальмівні властивості, керованість і безпека автомобіля.	2	1	6
3.		Значення складових системи "водій – автомобіль – дорога – середовище".	2	1	6
4.		Типові помилки водія.	2	2	6
5.		Керованість та безпека автомобіля.	2	2	6
6.		Експлуатаційні властивості автомобіля.	2	2	6
7.		Дорожні умови та особливості керування автомобілем у складних дорожніх умовах.	2	2	6
8.		Маневреність.	2	2	7
9.		Основні положення автотранспортного права щодо забезпечення безпеки дорожнього руху.	2	2	7

Всього за змістовий модуль1	18	16	56
Всього годин по навчальній дисципліні	18	16	56
*Примітка. Проведення видів занять здійснюється відповідно до графіку освітнього процесу			
6. Порядок та критерії оцінювання	Оцінювання результатів навчання проводиться відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Миколаївському національному аграрному університеті СО 5.258.01-00.2018 та Положення про порядок оцінювання здобувачів вищої освіти у Миколаївському національному аграрному університеті СО 5.270.01-00.2020. Підсумкова оцінка з освітнього компоненту «Основи керування автомобілем і безпека дорожнього руху», підсумковою формою контролю за яким встановлено іспит, визначається як сума оцінок (балів) за всіма успішно оціненими результатами навчання під час семестру (оцінки нижче мінімального порогового рівня до підсумкової оцінки не додаються). Мінімальний пороговий рівень оцінки з освітнього компоненту складає 36 відсотків від максимально можливої кількості балів. Підсумкова оцінка здобувача вищої освіти з навчальної дисципліни, що закінчується іспитом, визначається за умови наявності у нього позитивних оцінок з усіх її модулів. Здобувач вищої освіти може бути недопущений до підсумкового оцінювання, якщо під час семестру він: не досяг мінімального порогового рівня оцінки тих результатів навчання, які не можуть бути оцінені під час підсумкового контролю; якщо під час семестру він набрав кількість балів, недостатню для отримання позитивної оцінки навіть у випадку досягнення ним на підсумковому контролі максимально можливого результату.		

Рейтингова оцінка знань здобувачів вищої освіти з дисципліни

Вид контролю знань студентів	Модулі (в балах)	Всього балів	
		1	
Виконання практичних робіт	30-36	30-36	
Опитування, індивідуальне завдання	30-36	11-19	
Виконання завдань самостійної роботи	30-36	11-17	
Написання тез доповідей, участь у конференціях	-	10-5	
Участь у заходах неформальної освіти за наявності документального підтвердження	-	5-3	
Всього за 4-й семестр		60-100	
Всього за залік		10-15	

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти, та шкала оцінювання - залік

Сума балів за всі види освітньої діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	зараховано
82-89	B	
75-81	C	
64-74	D	
60-63	E	
35-59	FX	
		не зараховано з можливістю повторного

		складання 2 (нездовільно)
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни 2 (нездовільно)
7. Політика курсу	<p>Політика курсу визначається системою вимог, які висуваються до здобувачів вищої освіти під час вивчення дисципліни та ґрунтуються до триманні правил академічної доброчесності та корпоративної етики. До здобувача вищої освіти висуваються наступні вимоги: виконання мінімального обсягу всіх передбачених завдань; відпрацювання всіх пропущених (з причини або без) занять за графіком відпрацювань у дні консультацій викладача https://www.mnau.edu.ua/files/faculty/ingenerno-energ/kaf_tsgm_ets/grafik_kons_ta_viprac_I_sem_2021-2022.pdf; дотримання принципів академічної доброчесності; недопущення плагіату; активна участь у роботі на парі; обов'язкова участь в усіх видах контролю. Враховуються активність здобувачів щодо використання інформаційних технологій та інновацій у підготовці до занять, використання можливостей участі у науковій роботі та неформальній освіті.</p> <p>Стягнення за порушення принципів академічної доброчесності під час навчання та проходження підсумкового контролю (плагіат, фальсифікація, списування тощо): повторний контроль; зниження оцінки; попередження адміністрації факультету.</p>	
8. Інформаційні джерела	<p style="text-align: center;">8.1 Базова література</p> <p>1. Дерех З.Д., Душник В.Ф. Правила дорожнього руху з коментарями та ілюстраціями. 5-те видання. Київ, 2008.</p> <p>2. Дорожній рух та штрафи. Нормативні документи з урахуванням останніх змін в редакції станом на 08.04.09. Суми, 2009.</p> <p>3. Назаркін О.А., Сазонов О.Г. Підготовка до прийняття самостійних рішень в оперативних нестандартних ситуаціях при водінні автомобіля. Методична розробка з дисципліни «Автомобільна підготовка». Харків. НУВС, 2005. 25 с.</p> <p>4. Собкарь А.О., Холмянський Я.Д., Тараненко С.М. Основи безпеки дорожнього руху: Навчальний посібник під. ред. Безчасного В.М. Київ: Знамя, 2007. 312 с.</p> <p>5. Тимовський О.А., Нестеренко В.Б. Основи автотранспортного права: Навчальний посібник, 2008.</p> <p>6. Тимовський О.А., Дерех З.Д., Заворицький Ю.Є. Основи безпечної керування дорожніми транспортними засобами. Київ: Вища школа, 2004.</p> <p>7. Шаша І.К. Наукові основи забезпечення безпеки на автомобільному транспорті України: Автореф. дис. д.т.н: 05.22.02 Харківський автомобільно- дорожній інститут. Харків, 2007. 37 с.</p> <p style="text-align: center;">8.2 Допоміжна література</p>	

	<p>1. Дяченко В.Г. Розрахунок автомобільних двигунів: Навчальний посібник / В.Г. Дяченко, В.С. Саловський, В.М. Кропивний та інші; За ред. к.т.н. В.Г. Дяченка, к.т.н. В.С. Саловського. – Кіровоград: КДТУ, 2003. – 266 с.: іл.</p> <p>2. Дяченко В.Г. Теория двигателей внутреннего сгорания / В.Г. Дяченко – Харьков.: ХНАДУ, 2009. – 500 с.</p> <p>3. Batsurovska, I., Havrysh, V., Hruban, V., Novikov, O. Methods for Organising Conferences for Electrical Engineering Specialists via Distance Learning. Proceedings of the 20th IEEE International Conference on Modern Electrical and Energy Systems, MEES 2021.</p> <p>4. Biluk, I., Shareyko, D., Fomenko, A., Savchenko, O., Hruban, V. Havrylov S. Adaptive Control in Complete Electric Drives Proceedings of the 25th IEEE International Conference on Problems of Automated Electric Drive. Theory and Practice, PAEP 2020, 2020, 9240856 DOI: 10.1109/PAEP49887.2020.9240856</p> <p>5. Analytical study of auto-balancing within the framework of the flat model of a rotor and an auto-balancer with a single cargo. Gennadiy Filimonikhin, Lubov Olijnichenko, Guntis Strautmanis, Antonina Haleeva, Vasyl Hruban, Olexandr Lusenko, Mareks Mezitis, Ivan Valiavskyi. doi: 10.15587/1729-4061.2021.227583 Схіно-Європейський журнал передових технологій. Scopus.</p> <p>6. Hruban V., Havrysh V., Kalinichenko A. The determining of the force for corn-cobs separation. Вісник аграрної науки Причорномор'я. – 2021. – Вип. 1</p> <p>7. И.В. Бацurosская, В.И. Гавриш, В.А. Грубань Применение открытых образовательных ресурсов при изучении электротехнических дисциплин в системе подготовки специалистов электрической инженерии. XIII Международная научно-практическая конференция – «Развитие новых технологий в традиционной и альтернативной энергетике и перспективы экономического развития», посвящённой 30-летию независимости Республики Казахстан, «Дулатовские чтения – 2021», Часть 1, 221</p> <p>8. Havrysh, V. Husk Energy Supply Systems for Sunflower Oil Mills. International Conference “International Conference on the Cooperation and Integration of Industry, Education, Research, and Application”, June 16, 2021, Harbin, China. 30</p>
--	--

	<p>навчально-пізнавальної діяльності усіх здобувачів вищої освіти, рекомендацій індивідуальної програми реабілітації особи з інвалідністю (за наявності) та/або висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку здобувачів вищої освіти (за наявності), що надається інклюзивно-ресурсним центром.</p> <p>Можливість дистанційного (або очно-дистанційного) навчання з використанням наступних засобів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Система Moodle (https://moodle.mnau.edu.ua/course/view.php?id=2781 – лекційний матеріал, практичні завдання, напрями наукової та індивідуальної роботи, завдання для самостійної роботи). 2. Платформа онлайн-занять Zoom – для проведення індивідуальних практичних занять, консультацій тощо. 3. Електронний репозитарій МНАУ – для використання інформаційних матеріалів (http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/simple-search?query=%D0%BC%D0%B0%D0%BD%D1%83%D1%88%D0%BA%D1%96%D0%BD%D0%B0); 4. Аудіо- та відеоповідомлення з лекційним матеріалом, поясненням особливостей завдань та напрямами їх виконання тощо; 5. Спілкування через електронну пошту (hrubanva@mnau.edu.ua) та телефонний зв'язок; 6. Залучення до освітньо-наукових заходів в онлайн-режимі; 7. Індивідуальний підхід до викладення матеріалу навчальної дисципліни. <p>Можливість залучення до освітнього процесу куратора академічної групи та людини, яка знаходиться поряд з здобувачем вищої освіти з особливими освітніми потребами (батьки, сестра, брат та інших).</p>
10. Доступ до матеріалів навчання	Робоча програма дисципліни, її силабус та навчально-методичний комплекс дисципліни (https://moodle.mnau.edu.ua/course/view.php?id=2781) з необхідним його наповненням розташовано на офіційному сайті Миколаївського національного аграрного університету (https://www.mnau.edu.ua).

Силабус навчальної дисципліни розроблено:

**Доцент кафедри
Тр та СГМ, ЕІТС**

Василь. ГРУБАНЬ